

Oglasi, pripisane itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglase itd. šalju se naputnicom ili položnicom pošt. Ktedionice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravitelju u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Čekovnog računa br. 847849

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nosloga svo pokvari“. Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju epodričanji ne tiskaju, nefrankirani ne primaju. Predplata sa poštarinom stoji 10 K u obće, 5 K za seljake na godinu ili K 5—, odn. K. 250 na pol godine

Izvan carevine više poštarina. Plaća i utičuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., kao stali 20 h., koji u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u „Tiskari J. Krmpotić i dr.“ (Via Sissano), kamo neka se nazlovljuju sva pisma i predplate.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu. (Via Chiozza 12)

Poziv na predplatu.

S današnjim brojem stupa naš list u tridesetosmu godinu svoga života. S kolikim poteškoćama ima da se bori naš list, kakove li žrtve ne doprinosi, to može svatko znati tko pozna nesnosne prilike u Istri. — Od kakove li pak je važnosti „Naša Sloga“ za istarski hrvatski puk, možemo smiono ustvrditi, da se ima najviše zahvaliti našem listu, što se hrvatska svijest po Istri razširila i koju naš list uvijek budnom drži. Radi ove svete stvari, koju „Naša Sloga“ neustrašivo, evo već 38-ma godina, na ovoj skrajnoj izloženoj točki hrvatstva zastupa, nebi smjelo biti niti jednog rodoljuba, ni družtva bez „Naše Sloge“.

Preporučamo dakle naš list svemu hrvatskom narodu da se na nj predplati i isti svagdje podupire i medju prijateljima preporučuje i širi. — Dapače molimo imnénije rodoljube da na naš list predplate kojeg siromašnog istarskog kmetu, kojemu nije moguće radi siromaštva da naš list drži. Time će učiniti dvostruko djelo rodoljublja: poduprijeti naš list i širiti hrvatsku svijest medju istarskim kmetom.

PODLISTAK.

U spomen narodnog prvaka Dr. DINKA VITEZIĆA

preminuo na Božić 1904 god.

Tužna Istro, mučenice
Naša teško izkušana,
Kada će te ogrijati
Žarko sunce boljih dana,
Dokada će krevirati
Srce tvoje izranjeno,
Kad će, majko, tvoje čelo
Slavom biti okrunjeno?!

Tužna ti je zarudila
Božić danca zora rana,
Krvavo ti srce probi
Preduboka ljuta rana;
Crne smrti britka kosa
Sidje dolje sa visina,
Iz tvog krila, tužna majko,
Najdražeg ti ote sina;

„Naša Sloga“ izlazi u Puli svakoga četvrtka. Predplata na godinu sa poštom stoji za imnénije 10 K a za seljake 5 K, na pol ili četvrt godine razmjerno prema godišnjoj cieni.

Predplate šalju se na upravu lista: Pula, via Sissano.

Uprava i uredništvo
„Naše Sloge“.

Istarski sabor.

U Kopru, 28. oktobra 1904.

XIII. sjednica.

Prisutni: predsjednik Rizzi, vladin zastupnik A. Fabiani i 25 zastupnika. Predsjednik otvori sjednicu u 9^h, safi u jutro i priobči, da će se zapisnik prošle sjednice pročitati u budućoj sjednici.

Nastavak razprave ob osnovi građevnog reda za Opatiju.

Zast. Vareton otvori razpravu čitanjem čl. 28—41. U razpravu posegoše zast. Campitelli i Chersich.

Daljnje članke, do 139, čitaju zast. Polesini, Zarotti i Vareton. Kod pojedinih članaka razvila se gdje dulja gdje kraća razprava, kod koje sudjeluju zastupnici: Belli, Stanger po više pula, Andrijičić, Vareton, Campitelli, Zarotti, Cleva, Chersich, vladin zastupnik itd.

Konačno prihvali sabor svu osnovu u 11. čitanju. Tim bijaše iscrpljen dnevni red, zaključena sjednica i buduća uređena za četvrtak.

XVI. sjednica.

3. novembra 1904.

Prisutni: predsjednik Rizzi, vladin zastupnik A. Fabiani, 25 zastupnika. Zapis-

Sina, kojim si se majko
Med narodim ponosila,
Sina, kojeg nije mogla
Savladati ljudska sila,
Na braniku kad je bio
Za tlaćena tvoje prava,
Spram dušmana, spram silnika
Borio se poput lava.

Tebi, majko, posvećivo
Svaki polet uma smjela,
Tebi samoj poklanjao
Svete žare srca vrela;
Za tebe se odricao
Uživanja svjetskih lasti,
Na tvome je žrtveniku
Žrtvoval svoje časti.

Siroćadi je tvoja draga,
Robstva lancim okovana,
Uprala rosne zjene
U svog vodju odabrana;
Na ljubavi plamnoj luči
Sreća oca milovana

nik posljednje sjednice pročitati tajnik Zarotti, a većina ga odobri bez opazke.

Školski poslovi.

Predsjednik priobči, da je zast. Campitelli stavio predlog, koji ide zatim, da se povrati sjelo e. kr. zemaljskog školskog vjeća u sjelo zemaljske autonomne oblasti; da budu e. kr. kotarski školski nadzornici stalnim imenovani na troškove države i da se ustroji u većih mjestih gdje su pučke škole, večernje blagdanje škole za odrasle.

Taj predlog upućen je školskomu odboru.

O razdiobi učiteljišta.

Obzirom na poznati saborski zaključak o razdiobi e. kr. učiteljišta u Kopru, priobči predsjednik odgovor e. k. namjestništva u Trstu, kojim se javlja saboru, da smatra vlada razdiobu kao golovu stvar, kojoj se je do sada protivila okolnost, što to zahtjeva velike troškove i što se nije moglo naći mjesto, kamo da se smjesti hrvatski i slovenski odio onog učiteljišta. Namjestništvo javlja nadalje, da neće mirovati, dok se to pitanje povoljno neriješi te moli u tu svrhu podporu sabora. Odgovor taj upućen je školskomu odboru.

Za providbu vode.

Zem. odbor predloži izvještaj mjernikah Schwarcza i Oberla radi providbe potrebite vode u čitavoj pokrajini. Za istarsko kopno imali bi u glavnom služiti izvori rijeke Mirne i Raše, a za otoke jezero Vrana.

Za obnovu vinograda.

U ime agrarnog odbora izvješćuje zast. Venier o tom kako bi se imalo obnoviti šlokskerom uništene vinograde. Predloži iz pokrajinske zaklade podporu u tu svrhu od 30.000 K, koje bi se imalo podijeliti kao bezkamatni zajam siromašnim vinogradarom pod uvjetom, da dade država u istu svrhu 100.000 K.

Kod glavne razprave reče zast. M. Trinajstić:

Upijala svjetle zrake
Rujne zore boljih dana.

A sad, majko, svršeno je...
Sinka tvoga grob sakriva,
U koljerci svojoj rodnoj
Tih sanak mirno sniva,
Dok ga duša neumrla,
Zrukom trublje sudnjeg dana
Ne probudi novom žienu,
Vječnim svjetlom obasjana.

Tužna Istro mučenice,
Siroćadi... miha,
U dubokoj tvojoj tuzi
Nek te krepiti vječna sila,
U zamjenu nek ti dade
Značajnika drugog sinka,
Koj će djelo nastaviti
Neumrlag tvoga Dinka.

Čunski pop France.

Uspomeni

Nestora istarskih Hrvata

Dr. Dinka Vitezića

(† 25. decembra 1904)

I njegova bistrog uma luč ugasnou!
I njegova se duša k nebu vinu! —
Od matere si s miliekom ljubav sasnu
Za rodni jezik, otačku baštinu.

Kad pak se našo na poprištu časnu
Kô vitez vel uz valjanu družinu,
Odloži koplje istom pod dob kasnu,
A vas rod dičnog zavolje starinu.

Za istarskog i tad snuje patnika,
Kô kad na rieč nu pitali ministri:
Zar i Hrvata imade u Istri? —

Oj takvom mužu vječni har i dika!
Uzorom bio po kremen značaju,
Poštenju, vjeri, svakom naraštaju!

Bršljanski.

ono sačinjava glavni izvor dohotka, jer sačinjava 27% čistog katastralnog dohotka, dočim ostalo čine većinom pašnjaci i oranice. Obzirom na to, da je vinogradarstvo glavna grana prihoda, rekao bih, da će se vlada i pokrajina brinuti, da tu najglavniju granu čim više podupru; dočim mi vidimo da se sasvim obratno događa. Dok vlada daje za Dolnju Austriju, koja ima 39.650 ha vinograda, 55.000 K, za Štajersku na 34.000 ha 271.000 K, za Kranjsku na 11.600 ha 70.000 K pripomoći, daje za Istru samo 17.000 K. Ove podatke izradio sam iz izvještaja samog ministarstva poljodjelstva za god. 1901. Vidimo dakle, da dok u Štajerskoj dolazi po 20 K pripomoći po 1 ha, u Istri niti po 1 K, pače 30 hilera. To je doista vrlo malo, a izlazi još jadnije, kad se k tomu doda, da je Istra, kao i Dalmacija, izisana radi klauzole, te možemo reći, da se s njom bas mačuhinski postupalo. Ali niti sa strane pokrajine nije se baš u toj grani pomislivalo našu zemlju. Sve što pokrajina daje za poljodjelske svrhe, daje to po zem. gospodarskom vieću. Ako uzmemo pod oko izvještaj, što nam ga je dala Juna glade proračuna toga vieća za g. 1905. i 1906., ili proračune za ovu godinu 1904. ili obračune od prošlih godina, vidjet ćemo, da je pokrajina davala i daje sve skupa samo 2.000 K za unapređenje vinogradarstva, a to je upravo ništica. Grozno je to, da u pokrajini, gdje je vinogradarstvo najglavniji izvor dohotka, uprava najmanje mari za taj izvor, a još je jadnije, ako prisposudimo tu svotu s onim tisućama i stotinama tisuća, koje daje pokrajina za druge svrhe, koje su svakako manje korisne od vinogradarstva. Tko nema srca da prigovori pokrajinskoj upravi njezin neoprostivi nemar, nemože niti protiv vladi lomiti koplja. Vlada kaže: ako dade pokrajina, dat će i ja. Ako je vlada dala u Dolnjoj Austriji 25.000 K. dala je jer je i pokrajina isto toliko; ako je dala Štajerskoj 160.000 K, dala je jer je i pokrajina dala toliko, a isto je tako učinila i u Kranjskoj. U novije doba, kad se počelo dieliti podpore polag zakona od 1902. g. gdje vlada može dati i više podpore dapače i 1/2, više nego li daje pokrajina, vlada je počela i više davati, tako je n. pr. Gorici vlada dala lani 32.000 Kr, dok je pokrajina dala 20.000. I nama vlada sada nudi 55.000 Kr, ako mi dalemo 30.000 [Kr. Ne bi dobro postupali, kad bi tu podporu odbili. A do toga ne će baš doći, ako se prihvati odborov predlog. Taj predlog se meni pričinja kao prikriveni odbitak svake podpore. Ne će se ništa dati, a nema se srca to čisto i histro kazati. Pošto je vlada kazala već, da ne može dati više od 55.000 prema onim 30.000 što ih mi dajemo, zaludu je, da mi opet pitamo od nje 100.000. Ne eiganimo, nego dajmo ovih 30.000 i primimo njezinih 55.000 i biti će time pomozeno mnogim oskudnim vinogradarima, koji inače ne će moći svoje vinograde obnoviti. Reći će se, da pokrajina ne može dati, jer se i do sada nije davalo; a osobito kad se godine 1880. pretresala molba obćine kole. Onda se je reklo da se ne može tim olakšati pokrajinski budget i da se za to ne može dati pripomoć. Reklo se je također, da je zaludu pomoći nekojima, kad se ne može pomoći svima. Mislim, da to umovanje nije pravo, jer ako se ne može pomoći svima, neka se bar pomogne nekima. Takvo umovanje čini mi se slično umovanju čovjeka koji vidi, da se desetorica ulapljuju, on može spasiti dvojicu, ali jer ne može spasiti sve, ne će niti onu dvojicu, koji bi ipak mogao spasiti. Ne budimo dakle i mi slični tomu čovjeku, nego spasimo, što se spasiti može.

S bezkamatnim zajmovi ne ćemo ni malo olakšati pokrajini, kad ovim načinom ona ne daruje novac nego samo gubi interese. Opetujem s toga, da pošto vlada nudi 55.000 Kr., dobro je, da to primimo i da dalemo koliko smo obvezani, jer će se time bar nekima pomoći.

Pošto pak vlada izjavljuje, da će i u buduću davati podpore, kako je ovlaštena, zato sam dodao i točku k svom posebnom predlogu, u kojoj se pita zem. odbor, neka isposluje i za buduću godinu pripomoć, da se može redom pomagati obnovljenju vinograda. Tim će postići od vlade ono što i drugim pokrajinama daje.

Preporučam svoj predlog, da bude prihvaćen, koji je bio pročitan u prevodu, a kojeg sam u početku mog govora pročitalo u izvorniku.

Većina zabaci predlog zast. M. Trinajstića i prihvati predlog odbora.

Novi agrarni zavod i zemaljska pivnica.
Zastupnik Venier izvještuje u ime agrarnog odbora za gradnju novog agrarnog zavoda i nove zemaljske pivnice za troškom od K 189.000 za zavod i K 105.000 za pivnicu.

U glavnoj razpravi reče zast. Mandić: Visoki sabore! Kad bi se presvj. g. predsjednik držao pravilnika i zakona, dočim, kad nebi kršio i zakone i pravilnik ovoga sabora i u pogledu prihodbivanja odborskih izvještaja, imali bi mi pred sobom izvješće odbora i znali bi onda za razloge, koji se navadjuju za gradnju zem. agrarnog zavoda odnosno za osnutak zem. pivnice u Poreču. Kazal će se možda, da imamo svog člana u odnosnom odboru i da se možemo dati izvestiti od njega. Ali to nije moguće, jer se ne može zahtijevati od jednog člana da zapamti sve što se razpravilo u odnosnom odboru, osobito ako ima u razpravi više predmeta; uz to taj bi član morao svakog od nas izvestiti o svemu, što se u odboru razpravljalo.

Glade predležećeg izvještaja, izjavljujem u ime saborske manjine, da ćemo glasovati protiv predlogu s 3 razloga: s razloga narodno-političkog, s razloga gospodarskog i s razloga obrtno-industrijalnog.

Poznata je činjenica, da sve, što se kod nas stvara, bilo na kakvom polju, stvara se jedino u tu svrhu, da zem. odbor, odnosno saborska većina u svoje ruke usredotoči svu vlast, na štetu našeg naroda. Tako su u novije vrijeme stvorene razne institucije, kojima se vlast zem. odbora, odnosno sab. većine povećala na štetu većine pučanstva ove pokrajine. Ide se za tim i kod ovog predloga, t. j. kod osnutka zem. agrarnog zavoda i osnuka zem. pivnice, da se poveća vlast talijanske uprave, da se dobi u svoje ruke novu pelugnu, kojom će se moći raditi za postignuće svoje svrhe. U novom agrarnom zavodu i novoj zem. pivnici porasti će činovništvo i to činovništvo isključivo talijansko, od kog će svaki član biti agencat talijanskog političkog društva u Istri na štetu našeg naroda.

U agrarnom zavodu obstojeća gospodarska škola — polag izvješća odbora — povećat će se od 3 na 4 godine, te će dolični mladići imati prilike, da se još bolje ncvrste u talijanstvu i načelima sab. većine, da budu moći poslie, kad stupe u život širiti te ideje u pokrajini. Ide se za tim, da se od tih mladića učini potpune agente tal. društva u Istri, a upravo time, što će im se podati svjedočba, oduzet će im u budućnosti — u javnom životu — mogućnost, da svoje znanje šire i izvan tal. kruga, jer im se ne daje prilika na zavodu da nauče i drugi zem. jezik, da tako budu na korist čitavom pučanstvu.

S gospodarskog i mno razloga protiv pr dloga odbora, jer je obće poznato, da je naša pokrajina siromašna. Kad god smo pitali podporu i za koju najglavniju svrhu odgovorilo nam se, da nema novaca i da se mora štediti. dočim upravo u ovom za-jednaju vidimo i opažamo, kad se radi o Vašim gospodarskim i političkim svrhama, da se ne šteti, nego da se novac siplje bez obzira na siromaštvo pokrajine. Tako smo nedavno prisustvovali, gdje je

stvoran zaključak, da se proširi boljševički Puli s ogromnim iznosom od 600.000 Kr. Pristupilo smo drugom zaključku odnosno dvjema gdje se je dalo podporu za gradnju ceste iz Vodnjana u Pulu odnosno Pirana. Sv. Bernardin, opet oko 200.000 K. Sad se eto Jolazi s novim predlogom, da se potrosi zem. novca preko 300.000 Kr. Ilobože u čisto gospodarske svrhe, naimie oko 200.000 Kr. za agrarni zavod i oko 105.000 Kr. za osnutak zemaljske pivnice u Poreču. Ta najnovija poduzeća stojali će ništa manje nego milijun kruna našu siromašnu pokrajinu, koja bi trebala podpore sa druge strane, da se materijalno i moralno dignu.

Treći je razlog obrtnički, stojeći na tom, da države i zemlje teže za tim, da se obrtničtvo decentralizira, te da se obrtna poduzeća prepuste privatnicima, a nipošto da ih sama državna uprava tjera. Država zadržaje samo velika državna poduzeća, kao n. pr. tvornicu oružja i onih predmeta, koje bi bilo pogibeljno dati proizvajditi pojedincu, dočim sve ostalo nastoje dobiti privatnici da se ne stvara konkurencija izmedju države i privatnika. Uz to poznato je, da veoma riedko državna odnosno zemaljska poduzeća uspjavaju, pak nema baš nade da bi i ovo zem. poduzeće uspjelo.

Polag izvještaja odbora ide se za tim, da bi se godinice proizvodjalo 3000 hl. vina, što stolnog, što suvog i nešto rakije. Kad bi se u toj pivnici imali samo praviti pokusi, da se od zem. vina stvori tečno i pitko vino, koje bi poslie našlo dobre prodje, pa da se onda na temelju tih pokusa koristi produkciji vina u cijeloj pokrajini, imalo bi to smisla, ali da se pivnica stvori samo za to, da producira velike količine vina i da pravi konkurenciju privatnicima, mislim da to nije racionalno, nego da je to na štetu domaćih proizvođačelja vina.

S tih triju razloga glasovat ćemo protiv predloga agrarnog odbora i ja se usudjujem pročitali sljedeći predlog u ime svoje i svojih drugova (čita):

Visoki sabor neka izvoli zaključiti: Vrhu izvješća gospodarstvenog odbora o gradnji zgrade za pokrajinski gospodarski zavod i za osnuka jedne industrijalne pivnice, prelazi se na dnevni red. Predsjednik se neobazire na taj predlog. Zast. Capitelli zagovara odborov predlog.

Zast. Laginja reče k predmetu: Vis. sabore! Ja ću u ovoj stvari gledati biti kratak, koliko bude više moguće. Izjavljujem, kako je to izjavio i moj drug Mandić, da za ovaj predlog nemožemo glasovati, ali navedi ću još neke razloge za to, koji mi se čine dosta važnima. Zanim ponovno, da smo mi u ovom vis. saboru stavljeni u kontamaciju u našem djelovanju kao zastupnici, pošto smo i danas imali prilike vidjeti, da se predlozi od naše strane i u najzamašnjim stvarima od strane predsjedništva ni malo ne uvažuju. Koliko će to vremena trajati i da li će to biti na korist predsjednika i stranci iz koje je izišao, to je njihova stvar; mi znamo kojim putem imamo poći, kad se gaze naša najprimilivnija i narodna prava.

Ovaj predlog, koji bi u drugim okolnostima mogao biti prihvaćen od svih stranaka bez razlike narodnosti i političkog smjera, ima u sebi jednu veliku porječku s gospodarske strane, a to je ova: Priznajemo, da su se u Poreču zadnjih dvaju godina učinili pokusi neki s rafiniranjem istarskih vina. Priznajemo i to, da su li pokusi vrlo dobro uspjeli. I u samu u r znim prilukama, kad sam se volja parobrodima iz Rovinja u Pulu ili obratno, pio čašu ovakvog vina i moram priznati, da je bilo dobro. No, koji je to naš razlog? Razlog je taj, što je u Poreču i u njegovoj okolici u zadnjim godinama bilo ljudi, koji su imali sredstva, novaca, — koji su bili veliki posjednici, te su doista proizvodili finih vina, jer su

sadili sine tuđe loze, naročito burgundiac, traminac i druge. Kad se ina tako finih loza, lahko je opleniti naše vino, koje žalibože nema nikakvog glasa u svjetskoj trgovini, nije se čuditi, što se ono označuje u vanjskom svijetu kao ocat. Ipak li pokusi činjeni u Poreču nemaju nikakve praktične vriednosti za cijelu pokrajinu, ovdje se radi o tom, da novac za takve pokuse daje cijela pokrajina. Grad Poreč, koji je gnjezdo našeg velikog posjeda, ako ima male inicijative u ljudi, — sredstva im ne fale, — može i sam činiti sjajne pokuse i postići dobre uspjele na vlastitu korist svoje mase i tal. i hrvatske. (Svršit će se.)

Rusko-japanski rat.

Petrograd 3. Nakon desetmjesecnog junačkog odpora, Port-Arthur nije više mogao odoljeti sili i morao je kapitulirati. Punomoćnici jedne i druge strane podpisaše sinoć u 9:45 uvjete za predaju Port-Arthura. — Govori se da će sva portarturska posada biti poslana u Rusiju pošto bude zadala poštnu rieč, da neće više sudjelovati u ratu. — Prije nego su Rusi predali grad, dignuli su četiri tvrđje kao i dio grada u zrak.

London 3. Jedan ruski oficir koji je došao iz Port-Arthura u Čifu, pripovjeda kakvo užasno stanje je bilo zadnjih dana u Port-Arthuru: Municije je bilo nestalo, hrane isto, ranjenici ležali čak po ulicama, japanci navaljivali pet dana i pet noći neprestance; užas je vladao po svuda. Tu već nije bilo kutića gdje bi čovjek mogao biti sjeguran od japanskih granata i šrapnela. Posada bila je pala na 4000 ljudi, a 18000 bilo je ranjenih.

Petrograd 3. Velikom brzinom razširila se je viest o predaji Port-Arthura. Prve rieči bile su svuda pohvala za posadu, koja se hrabro tako dugo održala. — Ovdje su bili pripravnici na pad tvrđje, otkad nije Kuropatkinu uspjelo razbiti Japance kod Liaojanga. Drživi se da će sad Kuropatkin preći u ofenzivu i tako zapriječiti Nogi-u da se sjedini sa vojskom generala Ojame.

Čifu 3. Četiri ruska razbijača torpeda što su prispjela amo iz Port-Arthura, bila su razoružana i zaplijenjena od carinarskog povjerenika.

Pariz 3. Pad Port-Arthura neće zapriječiti da admiral Roždestvenski prosliedi svoj put. Jučer je eskadra prispjela u luku Sveta Marija, blizu Tamatave (Madagaskar). Brod »Libava« je došao u Tamatava uzeti poštu i odputovao natrag. Brodovlje se nalazi u dobrom stanju, premda je bilo izloženo kod Rta dobre nade velikom nevremenu.

Tokio 4. (Službeno). Brzojav Generala Nogija javlja uvjete predaje Port-Arthura. Pogodba sastoji od 11 točaka; svi su proglašeni zarobljenicima, dozvoljeno je pak oficirima i vojnicima povratiti se u Rusiju u uniformi i sa sabljom ako dadu poštnu rieč da neće više sudjelovati u ratu. — Sve pako stvari koje se nalaze u Port-Arturu, imaju Rusi predati u onakovom stanju u kakovom su se nalazile u vrijeme podpisanja kapitulacije.

Petrograd 4. Dopisnik »Birževija Vjedomosti« javlja iz Čifu, da je general Stšsel podpisao uvjete kapitulacije, koji su častni za Rusu.

Petrograd 4. Ministar vanjskih posala grof Lamsdorf izjavio je, da zauzeće Port-Arthura nema velikih znamenitosti, dapače mora se požaliti što je Port-Artur bio tako dugo vrijeme držan kao simbol sreće ruskog oružja u Aziji.

Wei-Hai-Wei 4. Englezki križar »Andromeda« odputovao je odavde za PortArtur sa velikom množinom živeža i liekova za ranjene Rusu.

Rotterdam 4. Javljaju iz Batavije: Dva japanska pomoćna križara križaju uz obalu Jave. Jedna flotija japanskih torpednjača nalazi se sjeverno od Bornea; jedan holandzki ratni brod također plovi uz obale arcipehaga.

New-York 4. »New-Yorker Tribune« javlja iz Washingtona, da je predsjednik Roosevelt pripravan posredovati za uspostavljenje mira izmedju Rusije i Japana. Zato ipak treba da ga interesirane stranke za to umole.

HRVATI
kupujte svi papir za pušenje
Družbe sv. Cir. i Met.
za Istru.

Franina i Jurina.

Fr. Ča da su se impjegali carske marini složili s najljucni tajlani proli nam Hrvatim i drugim Slovincem za buduće izbore?
Jur. Ter to nebi bilo za prvi put.
Fr. A ča ti impjegati neznaju, da bi nas njihovi saveznici utopili u knjigi mora?
Jur. Ter nisu ni slepi ni gluhi.
Fr. A znaju pak da su skoro svi soldati od marini naša krv?
Jur. Bi morali znat ako im ni Bog i amet zel.
Fr. A oni sklapaju kuntrate s neprijateljima naše krvi!
Jur. Zač misle, da smo još vaik nemi i čoravi.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinski kotar:

Velika izborna skupština.
Sutra na dan Sv. Trih Kralja u 10 sati u jutro, u dvorani prvog istarskog Sokola u Puli, sala Apollo, via Tradonico, držat će se velika izborna skupština glede občinskih izbora u Puli. Pozivljemo s toga sve Hrvate i Slavene u Puli, da svi složno dođu na ovu skupštinu. Ako koji slučajno nije dobio poziva za ovu skupštinu, neka smatra ovo pozivom ili ako želi imati posebni poziv, neka istoga zatraži u gosp. Stihovića, tajnika izbornog odbora hrvat. pučke stranke, via Giulia 5.
Slaveni Pule! Sutra moramo pokazati da je za nas veliki dan; na skupštinu svi!

Javna zahvala.
Velecijenjenim gospodjam i gospodjicam, svima i pojedinima, koje se svim žarom teške i neugodne poprimishe brige — iznijeve na diku i ponos njihov dosele nedostignut uspjeh — sabiranja naime mlodara za »Božićnicu« našoj siromaškoj mladeži, kano i onima, koji u tu svrhu bud koliko doprinješe za ono 220 podarene mladeži, što ljepše i toplije blagodar i Ravnateljstvo trozrazredne hrv. družbine škole. Pula, dne 22. prosinca 1904. Jelusić ravn. uč.

Odkup od čestitanja.
Puljska podružnica družbe sv. Cirila i Metoda, priredila je otkupne karte za čestitanje prigodom nove godine. Te su karte po 1 K, te se mogu dobiti u našoj tiskarni, u posujilnici i u družbinoj školi u Šijanskoj ulici. Upozorujemo naše na ovu okolnost, da se i ovom prilikom po svojim silama oduže narodu.

Otkupili se jurve: Fran Raner 2 K, Zvonimir Gjurin 1 K i Steva Petričić 1 K. — Hvala! Odbor podružnice.

Nezahvalnost — plaća svjeta! Tako je nekako morao uzdahnuti puljski načelnik sladko-gorki Rizzi kadno su mu onomadne njegovi sugrađani — ili bar jedan dio istih — izrazili glasno i jasno pod njegovim prozori nepovjerenje. Toga nisam zaslužio — tužio se je sladko-gorki na dan predaje občinskog ureda pred svojim istomisljenici. Ali on ne može biti sud ja u vlastitoj pravdi, već njegovi sugrađani, njegovi suobčinari. Naše izvanjske običaje morao bi pitati da li je zaslužio samo

onakove demonstracije ili možda još gore. Ovi bi mu odgovorili stalno tako, da bi ga prošla volja pozvati se na svoju deset godišnju upravu.

Obćinski izbori u Puli.
Upravni odbor za obćinu Pulu raspisao je izbore za novo občinsko zastupstvo i to za dane 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23 i 24 jenara 1905. Izbori će se izvršiti sljedećim redom; III. tielo birati će dne 16, 17, 18, 19, 20 i 21 jenara, i to: na dane 16, 17, 18 jenara glasovati će »izbornici« trećega tijela koji spadaju pod poreznu obćinu Pulu; dne 19 izbornici iz poreznih obćina Alturc, Kavrana, Lobarice, Muntića i Šijanara; dne 20 iz porezne obćine: Ližnjan, Medulin, Pomer, Premantura, a dne 21. jenara oni iz Galcažana, Fažane, Peroja i Štinjana.

Dne 23 vršiti će se izbori za II. tielo a dne 24 jenara za I. tielo.
Izbori će biti u sve ove dane u pučkoj školi na Piazza Alighieri, od 8 ura u jutro do 2 ure po podne svaki dan.

Upozorujemo već sada naše izbornike da se čvrsto i složno drže i nek se nedadu zavesti od naših ljutih protivnika.

Nova obrtna škola u Puli. Prostorije za novu obrtnu školu u našem gradu odabrane su u palači Kočićevoj, ulica Nettuno. Za ustanovljenje ovog naukovnog nacrtia imenovan je posebni odbor, konju je na čelu g. mjernik Nicolich. U tom odboru jesu nadalje gg. mjernici: Bazzi, Pellegrini, Rea, Recl i Pons.

Lošinjski kotar:

† **Dr. Dinko Vitezić.** O sprovođu ovog velikog pokojnika u Vrbniku, primili smo od tamo sljedeći dopis:

Tužan nam osvanu Božić! Tmaste oblaci ne prevari nas slutnja jer na Božić u dva sala u jutro ispusti svoju plemenitu dušu naš starac, naša dika Dr. Dinko Vitezić. Neću da ovdje opišem njegov život jer su to činili i drugi, spremniji od mene, već ću se ograničiti samo na način, kojim su naši otačani dali oduška svojoj tuži. Bila je to ganutljiva i opća manifestacija žalosti. U Krku su bila u utork 1. j. na dan sproveda, zastupstva sviju općina (izim Dobrinja — g. načelnice ugledajte se u Krk —), a sa hvalom treba istaknuti Pantare, koji su tu dana bili gotovo svi u Krku, a osobito Francane, koji ako su i znali, da daju počast svomu političkomu protivniku, ipak su znali svoje strandarstvo podvrgnuti čuvstvu pravdnosti i humanitarnosti, jer napokon krijeposti i vrline uzvisuju svakoga pa i protivnika.

Na 9^{1/2} sati u jutro krenu sprovod iz kuće žalosti u stolnu crkvu. Cijeli Krk odavaše neku sjetu. Uredi, dućani i neke radionice bile su zatvorene. Sprovodu je pristupovao cijeli Krk, koli građanstvo, loli činovništvo. Općina se dala uza to zastupati, kao što i c. kr. uredi. Na 11^{1/2} sati svrše se pogrebni obredi a sprovod krenu prema gradskim vratima, gdje se imao pokojnik predati vrbničkom župniku, da ga odvede na vrbničko groblje. Tu se najprije oprosti sa dragim pokojnikom u ime Liburnjana, koji su došli toga dana posebnim parobrodom u Krk, hrvatski književnik gosp. Car-Emin. Čini se da su i sami mletački larovi, na krećim vratima nekako tužno motrili ljes, ako su i znali da su biljezi onog doba i nosioci onog duha, proti kojemu se pokojnik za cijeloga života najupornije i najživalnije borio.

Nato uzmu vrbnički »kapari« (nabožno društvo za nosenje mrtvaca) ljes i krenuše praćeni rodbinom pokojnikovom i svom silom naroda iz općine Punal prema Vrbniku.

A starodavni Vrbnik, koji se inace tako oholo diže nad ovim milim hrvatskim morem, koje mu oplakuje podnožje i litice, danas je kao potišten i mrtav — danas ne odjekuju Vrbničke planine zvukom djevojačkih grla — sve je liho — sve se sprema na nešto žalostna i tužna. Veseli Vrbnik danas je u crnini i okičen trobojnicama, koje se viju na pol slijega. Okičen

je i »Hrvatki dom« spomenik velikog starca, ali tužnom crninom tužuje, jer je izgubio svog stvorca i svog zaštitnika, a kojemu rek'bi da se savijaju i zajedno osjećaju burom uzbibane, grane maslina, koje su sad tamno zelene a sad se opet preljevaju svijetlim srebrom. Na 11^{1/2} sati poslije podne, krene sav Vrbnik, da dočeka svoju mrtvu diku. Bila je to veličanstvena povorka, impozantna manifestacija žalosti. Najprvo su stupala školska djeca, zatim »društvo djevojaka« i »trećoređeci sa svojim zastavama, a onda svjetlovna družstva okičena svojim zastavama i značkovima. Tu je bilo društvo »Hrvatski Dom«, »Hrvatska čitaonica«, »Franko, au«, »Radničko društvo«. Nosili se mnogobrojni vijenci, što su ih darovala mnogobrojna društva, da počaste uspomenu velikog starca, ja svćenstvo i ljes okičen vijencima. Iza ljesa veoma mnogobrojna rodbina pokojnikova, a napokon ostalo gotovo cijelo općinstvo vrbničko. Žalost je bila općenita, jer je bio gotovo svatko osvjedočen o nenaknadivom gubitku.

Na grobu se napokon rastadosmo sa milim pokojnikom, predavši ga onoj zemlji, koju je toli žarko ljubio. Tu se oprostila sa milim pokojnikom gdjica Marija Ostrogović te naš liječnik Dr. Josip Ožbolt. Bili su to ganutlivi momenti. Svjedokom velike žalosti bile su vlažne oči i pćenito jecanje i plač. Predali smo ljubljenog pokojnika njegovoj rođenoj grudi, jer mu je bila najtoplija žilja, da počiva ondje, gdje je ugledao svijet. Ponesli smo sobom samo svetu uspomenu, koja će prelaziti od pokoljenja do pokoljenja. Vrbnik će tugovati, ali neće očajati. Njegova uspomena krijepti će našu nevolju i bodriti u pogibelji, jer nam je utro put, kojim treba, da kroćimo svome cilju. Tvoje tijelo veliki starče izgubismo, ali ne tvoj duh, koji će se i nadalje krititi nad svojim Vrbnikom, da ga nadahnjuje, krijepti i sokoli. Tvoj grob neće biti zaboravljen, jer ako i ne bude okičen najspokocijenijim vijencima, bit će okičen našim uspomnama i natalapan suzama našim. Tvoj grob će nam biti svet, a s počitanjem ćemo kazati strancu mogilu, koja te krije.

Stava ti i vječna spomen.

Molba za hrvatsku školu u Cresu.

Prijatelj nam piše od tamo: Pitanje za ustrojenje hrvatske pučke škole u našem gradu doslo je već teda negda i pred naše slavno zastupstvo, koje je molbu bez promišljanja i jednostavno odbilo.

Naša gospoda na obćini varaju se ljuto ako misle, da su tim za uvijek pokopali hrvatsku pučku školu u gradu Cresu, jer mi nećemo mirovati dok se našem pravu i zakonu ne zadorolji. Pritisnuto jače, sve to više skače — kaže naša poslovlca i to neka si zapamte naša vlastel, koja već misle, da su ovdje zatrli svaki trag hrvatstvu. A jok!

Cresko-mletački Inv. iz Cresa nam pišu, da su tamošnji vlastodsteci uz kriku i galamu dignuli glasovitog mletačkog lava na svoj stalak, gdje bi imao tobož našim kopaćem pričati o sretnih danih nesretne mletačke vladavine u ovim našim stranama. Znalimo, da nismo kod te »svćenosti« opazili i predstojnika političke oblasti iz Lošinja, jer bi njegova prisutnost bila povisila sjaj same svćenosti. Sada smo blaženi i sretni, što imamo mletačkog lava na svojem mjestu. Vjerujte nam, da nam na ovom svijetu ništa nije ne fali!!

— Ugladno uredništvo »Naše Sloge« u Puli. — Na temelju §. 19. zakona o štampi, molim to ugledno uredništvo, da izvoli uvrstiti sljedeće rečke kao odgovor dopisu iz osorščice tiskanom u Vašem listu od 22. prosinca t. g. br. 51.

Nije istina, da gosp. Tonolli dolazi u franjevački konvental da dobije razjašnjenja od mene ili od mega sudruga.

Nije istina, da on »kod fraleca sa svo. om kolegicim do dolazka zvezde danice uživa u fratarskom se kapljicom zaliva«. —

Nije istina, da Tonolli i učiteljica u franjevačkom samostanu »u crnoj noći do bieloga danka zvakaju tirolešku salamu i piju fratarsko vino«. —

Uprava franjevačkog samostana. Nerezine, 29. prosinca 1904.

O. Benvenuto Rode.

Opazka uredništva: Ovaj izpravak obćujemo doslovno kako ga primismo, jer nismo nikad bili pristrani. Gospodinu dopisniku pak prepustamo da pobije č. oca Benvenuto, stalni, da nam je pisao golu istinu, te će nam i u tom naš dopisnik biti uvijek »benvenuto«!

Voloski kotar:

Pošta u Matulji. Nepojmivo nam je, kako su nam mogli sa c. k. upraviteljstva pošte i brzjava poslati na ovdasnju poštu takove činovnike, koji ne poznaju hrvatski jezik. Voditelju pošte nema toliko prigovora, jer natuca ipak nariječe, ali pomoćniku njegovom, koji nema pojma niti o jednoj hrvatskoj riječi. I tako naravno da nam se nije moguće osobito sa ovim putonijim razumjeti, radi čega trpjeti moramo i mi i pošta.

Konstituiranje novoga obćinskog zastupstva u Kastvu. Na poziv dosadašnjega obćinskog glavarara Kazimira Jelusića sastadoše se obćinski zastupnici u četvrtak dne 22. pr. m. u 9 sati prije podne u obćinskoj vijećnici da izaberu obć. glavarara i odbornike za novo trogodište. Kad je unišao zastupnik vlade velemožni gosp. politički poglavar dr. Alfred pl. Manussi de Montesole, otvorila se sjednica. G. Frane Dukić iz Kaslva kao najstariji između zastupnika zauzme predsjedničko mjesto, te si izabere za pomoćnika gosp. profesora Spincića i gosp. nadučitelja Franju Rubesu. Predsjednik pozdravi zastupnika vlade i poduči zastupnike, kako se ima izabirati obć. glavar i obć. odbor. Na predlog gosp. Frana Srdoča Markovića prešlo se k izboru obć. glavarara poimeničnim ustmenim glasovanjem. Svi zastupnici dadoše jednodušno svoj glas za dosadašnjega zaslužnoga načelnika g. Kazimira Jelusića. Pošto se jošje izabralo devetericu u obć. odbor, položio je glavar i odbornici svećanu zakletvu u ruke političkoga poglavarara.

Prvi započe govoriti politički poglavar gosp. Manussi. U svojem liepom govoru iztaknuo je, kako u zadnjih 9 godina, što je glavarom g. Kazimir Jelusić, opaža na svim stranama boľjak moralni i materijalni, što se ima uz odbor i zastupstvo zahvaliti u prvom redu vjestom načelniku. Obćeaje pripomoć sa strane visoke vlade. Poslije toga preuzme predsjedništvo novo izabrani načelnik te se zahvali zastupstvu na danom mu povjerenju, što su ga jednodušno izabrali po 4. put načelnikom i obćeaje, da će i unapried sve svoje sile uložiti za boľjak obćine. Na koncu govora pozove zastupnike, da uskliknu vladaru rokratni »živio«, čemu se zastupnici jednodušno odazovu. Prvi umoli za rieč kod novo izabranoga glavarara gosp. prof. Vjekoslav Spincić. Zahvaljuje zastupniku vlade za obćanu vladinu pripomoć, no želi, da ne ostane pri samom obćeajanju. Veseli ga što politički glavar priznaje, da je uprava kastavske obćine najbolja u voloskom kotaru. Izjavljuje, da vladar može mirno računati na baštjenju vjernost svojih Kastavaca, ali da oni zahtevaju i svoja prava, te da su pripravni i sve žrtvovali za svoju narodnost, za svoj jezik. Bogu neka se dade što je boľje, caru što je carevo, al i narodu. što je narodno. Ovaj govor nar. zastupnika popratihie prisutnici sa živahnim odobravanjem i klicanjem.

Pošto su svi nazoćni potpisali odnosni zapisnik, zaključuje se službeno sjednica, a politički se glavar udaljuje iz dvorane, pozdravljen klicanjem obć. zastupnika. Nakon što je obć. odbor pregledao obćinsku blagajnu, te našao sve u redu, otiđoše zastupnici do gostione kastavskoga župana Frana Rubese, gdje je bio skupni objed. Tu je palo više »travica, a najviše ih je

bilo upravljeno občinskom načelniku, obć. odbornikom, nar. zastupnik Vjek. Spinčiću. Pošto se sabralo na predlog gosp. zast. Vjeka Spinčića za „Djačko podporno društvo“ u Pazinu 25 kruna, raslalo se društvo oko 4 sata po podne. Tako se završio taj dan, koji nam je dao občini za načelnika zslužnoga Kazimira Julšića i vrstan obć. odbor, te se nadamo, da će oni znati kao i do sada upravljati obćinskim dobrom na dobrobit puka, koji ih je izabrao.

Na uspomenu blagopokojnog Vitezica. Članovi hrvatske čitaonice u Mihočičih sabraše na Sijepanju posle godišnje glavne skupštine, da pošaste uspomenu velkazasluznog i nezaboravnog narodnog prvaka, blagopokojnog dra. Dinka Vitezica 50 kruna i to 25 kruna za „Družbu sv. Cirila i Metoda“ za Istru i 25 kruna za „Djačko podporno društvo“ u Pazinu. Nasledovali i ostali naši rodoljubi njihov primjer, čim će se najbolje odužiti uspomeni velikog rodoljuba.

Glavna skupština Hrvatske Čitaonice u Mihočičih. Na Sijepanju posle blagoslova suslaše se članovi „Hrvatske čitaonice“ na godišnjoj glavnoj skupštini za posljednji put u sadašnjih skromnih svojih prostorijah.

Nakon srd. čnog pozdrava predsjednika, g. Gržetića, izvestio je najprije tajnik g. Franko o stanju i društvenom djelovanju tečajem izlazeće godine, pak blagajnik g. Milan Kundić o novčanom stanju društva. Skupština odobriše oba izvještaja uz neznaatne opaske jednoglasno, čim su dali najljepšu svjedočbu odstupajućemu odboru. Tomu odboru izkazao tim svojom zahvalu, što su ga opet izabrali jednoglasno.

Prilivačeno je zatim više raznih predloga koji bijahu potrebni i korisni obćinom na buduću — ako Bog da — zivahnije djelovanje naše čitaonice u Mihočičih.

Na koncu zahvalio se je predsjednik u ime odbora na izkazanom posvrenju pozvav svoje članove na skupno, složno i uztrajno djelovanje u novih, krasnih prostorijah, u „Narodnom Domu“ kamo se zatim većina članova podala na častu izvrsnoga „domaćina“.

Umrli.

† Antonija udova Korčić rođena Polić, majka rodoljubne obitelji iz Ike između Voloskog i Lovrana), pokopana je danas, umrvaša u dobi od preko 80 godina. Dobroj gospođi pokoj vječni, a vječnom sinu i kćerina, te njihovim obiteljim, naše iskreno sažaljenje!

Zabava u Mošćeniah. Zenska podružnica „sv. Cirila i Metoda“ priredjuje u nedjelju 8 siječnja 1905 zabavu s deklamovanjem, predstavom i plesom.

Ulaznica za gospodu 1 kruna, za gospođje i gospođice nečlanice 60 fil, a za članice 30 fil. Darovi se primaju sa zahvalnošću.

Pošto se ne će razasijati pozive, to odbor moli svim putem za što veći posjet.

Nu novu godinu priredila je ista podružnica „Božićnici za djecu“, koja je ispala preko svakog očekivanja. Sabralo se djece preko stotina, a na licima si njihovim mogao čitati radost i zadovoljstvo. Bilo i roditelja i prijatelja naše narodne stvari prišli u broj. Pozdravni govor g. Iv. Deškovića, pravnik dojmio se je svih vrlo ugodno. Krasnim je riječima oertao svrhu božićnog drveća i stavio na srce roditelja i djece ljubav za vjeru i domovinu. Djeca odigrali su vješto svoje uloge i to M. Malinarić, V. Sparožić, M. Rubinić i Cvjetko Rubinić te pokazale sposobnosti i volje.

Da se je la misao uživotala odbor se zahvaljuje svim onim, koji su bud što doprinijeli tomu, osobito pak milostive gđj. Lauri Svrnjaga, koja je poslala punu skatulu odela i igračka kar i p. n. gg presv. Naglu, bi-kupu, darovao je 10 K. R. R. koji je darovao 10 K, jedna članica

3 K. Preč. Pindulić, kanonik 3 K., g. N. N. 5 K. — Pretplatite kao ulaznic: gđa. Lj. Dešković 3 K veleč. Ant. Puž, župnik 8 K., veleč. gos. V. Šipeny, kapelan 2 K. Svima hvata!

Pazinski kotar:

Ugledajte se Istrani! Bašćani prvi sjeli su hrvatskog zabavišta u Pazinu, te nam poslali za Božićno drveće: Božo Kaftanić, pok. Boža K 10, Petar Grandić K 10, Mate Kaftanić pok. Boža K 5, Ivan Francić K 3, Marko Francić K 5, — ukupno K 33. — Najljubdnije se zahvaljuje Odbor. Dječjeg Zabavišta u Pazinu.

Iz Pazlića nam javljaju tužnu viest, da je tamo preminuo nakon poduljeg poboljšavanja provaljen sv. otajstvi za umiruće veleč. g. Mate Šuplina, mnogogodišnji župnik u susjednom Barmu. Zadnje godine svoga života sproveo je pokojnik u miru u Pazinu. Pokopan bijaše na pazinskom groblju uz mnogobrojno sudjelovanje svećenstva.

Pokojni župnik Šuplina dočekao je liepu starost od 75 godina, bio je čestit svećenik i dobar rodoljub. Radi nestalnog zdravlja izlazio je veoma malo iz kuće. Radom je bio iz voljuna tada ugledne obitelji Šuplina. Stariji mu brat, već pokojni Zvančić, bio je na daleko poznat kao vrlo prometan i poduzat muž. Svojom marljivošću bio si je stekao liep imetak. Pokojnomu župniku starcu bila lalika domaća gruda!

Božićnica djačkom društvu u Pazinu. U zagrebačkih listovih čitamo, da je kao što i drugih, tako i ove godine „Prva hrvatska stečionica“ u Zagrebu, darovala prigodom božićnih blagdana medju ostalim i „Djačkom pripomoćnom društvu u Pazinu“ iznos od kruna 100, na čemu se odbor svesrdno zahvaljuje.

Djačkom pripomoćnom društvu u Pazinu za oprost od čestitanja prigodom nove godine darovao je za „Djačko pripom. društvo u Pazinu: Josip Grašić, župnik u Barmu 5 kruna.

Stupovi talijanstva u Pazinu. Kako doznajemo iz talijan-kih listova priredili su i ljetos pazinski Talijani (?) djeci „Leginog“ zabavišta „Božićnicu“ na kojoj su djeci podielili odjela i slastica. Prije te razdio be deklamovala su djeca razne pjesmice i to četvorica njih, i. j.: Camus, Dorčić, Pauletić i Perčić. Ova imena govore jasno kakvi su to li novopječeni pazinski Talijani i kakovom se djecom pune „Legine“ škole u Istri.

Iz Lindara — občina Pazin — pišu nam 26. tek. o. g. Več Yam se nećemo tužiti ove godine, pa Vas radi toga molimo, da uvrstite u Vaš cijenjeni list još ovu tužaljku u ovoj godini.

Sve naše molbe, tužaljke i pritužbe na razne crkvene i svjetske oblasti proti poznatim osobam, koje su krive našemu nazadku i našoj neslozi, ostale su na žalost nevažene i neuslišane. Ova šaćica talijanska nastoji se koristiti tom našom nevoljom te se lže sat jednomu, sad drugomu od onih osoba, koje bi morale narodu u svemu predlažati a jesu u istinu iedino na štetu i na nevolju.

Spomenute oblasti misle valjda, da se mi od obesli tužimo ali će se uvjeriti prije ili kasnije — samo da ne bude prekasno — da smo imali sto razloga tužiti se i da bi iskazale veliku uslugu narodu kad bi bile naše pritužbe na vrijeme poslušale i uvažile. Mi nespominjemo osoba, jer su te poznate svakomu, koji se za naše odnošaje ikoliko brine. Te osobe poznale su osobito našim poglavarom i našim prvakom u Pazinu. Oni jedni i drugi morali bi konačno doskočiti našemu zlu da ne dožive neugodnih iznenadjenja.

Talijanska stranka nemiruje; ona ruje i snuje potajno u čitavoj občini, napose jako ovdje, gdje je naša ugodno tlo i gdje njoj idu znalci i nezalci na ruku i takove osobe, koje bi ju morale svimi silami pobijati.

Molimo naše prvake, da uvaževaju već domobranske pukovnije u Trstu.

jednom naš opravdani vapaj jer bi se mogli pokajati — kad bude prekasno.

Porečki kotar:

„Za drašbu sv. Cirila i Metoda za Istru“ sakupilo se je u Lazih (Kaldir) Dne 23. sludenoga o. g. u kući gosp. Vinka Božića na predlog g. Josipa Božića sina g. Vinka K. 17-20. Po jednu krunu darovala su sljedeća gospoda: Josip Božić Vinkov, Ante Božić Vinkov, Vinko Božić pok. Petra, Petar Božić pok. Petra, Ivan Bertoša pok. Ivana, Ivan Janko, Ivana Janko, Marija Flego, Marja Bon, Ante Tončić, Ivan Tončić. Gđjica Antica Božić Vinkova daruje 3 kruna i to jednu za sebe, jednu za svoju majku a jednu za svoga nećaka Cirila sina Antonova. G. Petar Bžić daruje također jednu krunu za svoju suprugu, G. Ante Bertoša pok. Ivana daruje krunu 2 a gđja Marija Tončić sil. 20. Ukupno K 17-20. Gorjiva se je svota sabrala kako smo već napomenuli u rodoljubnoj kući g. Vinka Božića, toza veevriedne naše na rodne korenike. Bog poživio njega i njegove kao i ostale dične darovatelje i darovateljice! — Živjeli!

Posjet kotar. poglavara u Oprtlju. Od tamo nam javljaju, da je novi upravitelj kotarskog poglavarsva u Poreču g. barun Reinold, praćen komesarom g. Skaberrie om, posjetio ono mjestance te se popitao za potrebe i težnje onoga pučanstva. Mi odobravamo taj korak gosp. upravitelja, jer inače neće upoznati svojih podčinjenih i pučanstvo svoga kotara, ako ne bude zalazio u sva iole važnija mjesta.

Koparski kotar:

Prva glavna skupština nove podružnice „Družbe sv. Cirila i Metoda“ za Istru, obdržavali će se dne 6. januara 1905. u 2 sata po podne u Danah, obćina Buzet. Na toj skupštini biti će izabran novi odbor, koji će upravljati podružnicom. Vrlo nam je drago što su se imakuli i naši Danci stupiv svojim podružnicom u kolo ostalih družica širom Istre.

Preporučamo svim Dancima i susjednom stanovništvu, da ovaj dan mnogobrojno pohrle na skupštinu nove podružnice.

Šliedili taj primjer rodoljubivih Danaca i njihovi susjedi na Krasu!

Iz Trstenika — občina Buzet — pišu nam 25. o. mj.: Po davnom običaju proslavili smo i ljetos dne 13. pr. m. blagdan sv. Lucije u našem mjestancu. Po-božnog puka i osobitih štovatelja sv. Lucije navrilo je amo iz susjednih sela kao u pr. od Bosta, Rašpora, Klenovšćaka, Račjevavi, Dana, Vodica, Golca, Roča itd. Službu bozju obavio je mjesto ho-lestneg domaćeg dušobrižnika g. Fr. Perčić iz Vodica izri-kav krasnu propovied o životu i djelovanju bozje ugodnice i naše zastitnice.

Po službi bozjoj sastali se prijatelji u krcmi g. Ivana Poropata-Simua, da se okriepie i pegovore, pa se taj sjetisie i naše učeće se mladeži u Pazinu, za koju sabraše 11 kruna, koje poslasmu odboru u Pazin i koje darovase:

G. Fr. Perčić, žup. upr. Vodice . . . 2 K
M. Santković-Soldatić Dane . . . 2
A. Poropat župan Trstenik . . . 1
Iv. Poropat Buzjelja . . . 1
Iv. Maglica obć. zastup. . . 1
Iv. Poropat-Simina . . . 1
L. Poropat bivši župan . . . 1
A. Mladenčić učitelj Vodice . . . 1
G. Ivančić iz Bresta . . . 1

Ukupno 11 K

Živili vredni podupiratelji naše siro-mašne mladeži!

Razne primorske viesti.

Imenovanje u vojnlčkoj struci. Pukovnik g. Juraj Klitkić, koji je do sada služio kod 23. domobranske pukovnije u Zadru, imenovan bijaše zapovjednikom 5. domobranske pukovnije u Trstu.

Novčani višak iz e. kr. skladišta školskih knjiga. C. kr. namjestnikom u Trstu probiđeje, da odpada glasnom dopisa c. k. ministarstva za bogostovlje i nastavu u Beču od novčaneg viška c. k. skladišta školskih knjiga u Beču na Istru kruna 1099, na Trst s okolice kruna 565, na Goricko-Gradišku kruna 1179.

Promjena u austrijskom ministarstvu. Promjenom godine nastala je u Austriji i jedna promjena u ministarstvu. Pod sami konac godine dao je naime ministar predsjednik dr. Koerber ostavku tobož radi narušena zdravlja, a u istinu nezdavlih odnošaja u austrijskom parlamentu. Car i kralj primio je ostavku svoga prvoga ministra i pozvao na čelo ministarstva predsjednika vrhovnog rač.nar. dvora baruna Gautscha, koji je već opetovno sjedio na ministarskoj stolici. Ostali drugovi ministra Koerbera ostaju na svojim mjestih. Barun Gautsch preuzeo je predsjedništvo ministarstva a listnicu ministra pravosudja, koju je privremeno držao dr. Koerber, izručio je profesoru dr. Kleinu. Ministrom unutarnjih posala imenovan je barun Bylandt-Reidl, što je do sada bio dr. Koerber. Novi ministar predsjednik kani sazvali carevinsko vijeće u drugoj polovici ovoga mjeseca. Hoće li u parlamentu sretniji biti nego li njegov pređšastnik dr. Koerber, pokazati će nedaleka budućnost.

Tečaj za pomorsko-trgovačke kapelane i za podkapelane započeo je kod pomorske akademije u Trstu dne 3. o. mj. te će trajati do 31. marca o. g. Kandidati koji su svršili koju naučisku školu mogu stupiti u taj tečaj u svako doba za njegovog trajanja; dočim će se primati one, koji nemaju naučičke škole, jedino tečajem prvih deset dana.

Za Bratorščina hrv. ljudi u Istri. Kao oprost od čestitanja prigodom promjene nove godine doposlase „Bratorščini“ sljedeća p. n. gospoda:

Spinčić Vjekoslav 50 K, Ellner A. dekan u Kastvu 5 K, Matejčić Fran o Trstu 20 K, Julšić Kazimir, obć. glavari u Kastvu 5 K, Tomičić Viktor, Volovsko 5 K a 5 K kao dar, Grosman Miroslav, Kastav 5 K.

Svećenici na dekanatskoj konferenci u Kastvu sakupili i darovali „Bratorščini“ 37 K.

Baf Franjo, učitelj u Tinjannu, da pošasti uspomenu svoga pokojnog oca, daruje 20 K.

Velečas. gosp. A. Ellner, župnik-dekan u Kastvu kao izvršitelj operuke pokojnog umirovljenog župnika M. Laginje, izručio je legat ostavljen od pokojnog u iznosu od 300 K i jednu dionicu „Nar. Doma“ u Kastvu nom. vr. 200 K.

Imenovanje u financijalnoj struci. Financijalni viši komesar Eduard Suligoy imenovan je financijalnim tajnikom a financijalni komesar dr. Eugen Skabar pak višim financijalnim komesarom u podružju financijalnoga ravnateljstva u Trstu.

Imenovanje. Namjestnica za Primorje imenovan je praktikanta Dra. Egon Pongratz plem. Szent-Miklos et Ollár, namjestničkim perovodjom u Pazinu.

Ako taj gospodin znade hrvatski onoliko, koliko mu je ime mađjarsko, onda je dobro. Inače, »horvát nyelny, Pongratz-ur-bacsi!«

Izbor zagrebačkog načelnika. Dne 20. pr. m. izabran je za načelnika grada Zagreba dr. Milan Amruš, sa 30 glasova većine, dočim je protukandidat dobio 15 glasova. Dr. Milan Amruš bio je već načelnik u Zagrebu za vrijeme velike izložbe god. 1897. Poslije njega došli su na zagrebačko gradsko zastupstvo hlapani bivšeg hrvatskog bana, Khuen-Hedervary-a, koji je kroz 20 godina kao hrvatski ban sramotio ime, čast i dostojanstvo hrvatskog naroda. — Nakon 13 godina dakle dobio je naš krasni Zagreb opet hrvatskog načelnika izabranog od

sviestnih neodvisnih hrvatskih gradjana. **Radosni svoj grad Zagreba**, pridružujemo se i mi.

Unosan predlog. Primamo iz pokrajine: Pusi se novci potroše za čestitke o Božiću, novoj godini, Uzkrsu. Ti troškovi većim dijelom napunjuju džepove c. k. pošta. Dalo bi se ipak i na drugi način udovoljiti zahteju čovječtva i sreća. Sa nešto volje moglo bi se ispuniti želja doznost prama prijateljima i znancima, a istodobno pomoći hrvatskoj stvari. Imena, kojim bi želili čestitati, napisimo naprosto na dopisnici ili kuponu naputnice. Opremnimo kojoj hrvatskoj novini. Uredništva iz rodoljublja imala bi fiskaliti ta imena u božićnim, novogodišnjim, uzkrsnim prilozima. Istodobno odpremito bi se novac uskladjeni na uredništvo, u ovo bi ga ograšena dostavilo ili družbi sv. G i M. za Istru, ili za hrvatske djake u Zadru ili za starinarsko hrv. društvo u Kninu, ili za koju drugu narodnu svrhu po želji došćenika, a dio, ako treba, neka bude i za troškove tiskanja priloga. Zahvalnice i odvat na čestitanja opet nek se obave istim načinom. Koliko bi tako godimice ne stotina, već hiljada kruna, mjesto da odlete u Beč ili Peštu, ostale u hrvatskoj domovini. „N. L.“

Iz ratne mornarice. Zapovjednik c. i kr. ratne mornarice grof Montecucoli položio je ovih dana u ruke Njg. Veličanstva zakletvu kano tajni savjetnik. Svečanom činu prisustvovali je ministar izvanjskih posala Goluhowski.

Ovih dana bijahu odlikovani sljedeći podčasnici ratne mornarice: Paško Peršić, Ivan Paris, Tadej Sozansky, Josip Bačak i kormilar Frane Primac.

Ribarska škola na Rieci. Prošloga čedna obdržavan je sastanak kod pomorske vlade na Rieci, gdje se je razpravljalo o promicanju i unapređenju ribarstva. Odlučeno bijaše, da će se predložiti ministarstvu trgovine, da osnuje na Rieci ribarsku školu po uzorku onih, koje već postoje u pomorskih gradovima. Sastanku su prisustvovali razni strukovnjaci iz Bakra, Kraljevice i Senja.

Novi snežki prokop. Englezki listovi pišu, da se je u Londonu sastalo jedno dioničko društvo, koje kani izkopati drugi prokop ili kanal preko Sueškog poluočva a usporedo sa sadašnjim prokopom. Novi kanal imao bi biti za tri kilometra kraći od sadašnjega. Brodovom, koji bi kroz taj kanal plovidbi dozvoliti bi se jeftinija pristojba, samo da konkurira sa stariim kanalom.

Sada nastaje pitanje hoće li egipatska vlada dati dozvolu za gradnju novoga kanala. Pak ovi isti Englezi, koji su dioničari kod staroga kanala i koji imaju odlučnu riel u Egiptu, teško da bi privoljeli na to novo pogibeljno im poduzeće.

Buntovnički proglasi u talijanskoj vojsci. Talijanski listovi primorja opisuju često i najmanji izgred u vojskama bilo koje slavenske države (osobito Rusiju imadu na nosu) najernijim bojama sluteći, svuda pobune, izdajstva i druga slična zločinstva. Ali ti „vjerodostojni“ listovi šnte murdo o svemu, što se nemila dogodi u vojsci majke Italije. Tako n. pr. zašutise mudro i viest Milanskih novina, da se tamo otkrilo ovih dana skladište sa 500.000 buntovničkih proglašna na vojsku, kojimi se ova pozivlje, da ne puca u nikakvom slučaju na narod.

Književne viesti.

Kalendar „Svačić“.

Nakladom hrvatske knjižarnice u Zadru izašao je veoma bogato ilustrovani kalendar „Svačić“ za god. 1905. U ovom kalendaru naći će čitatelj veoma zabavnog i poučnog raznog štiva, te sematizam kraljevine Dalmacije i dr. Giena 60 norčića ili K 1-20. Dobiva se kod g. Jelusića, hrvatska škola u Puli — Šijana.

Primili smo sa zahvalom od „Narodne listarne u Gorici“ S. Gregorić „Svetopienska knjiga

Job in psalem 118. V Gorici 1904., strani 173. mehko vezan i K 80 vin.

Dr. Franc Seđej. „Pojasnitni uvod o knjigi Job“ V Gorici 1904., strani 32., stane 40 vin. — Obe knjige skupaj vezane v platnu 2 K 70 vin., v zlato obreza 3K. 20 vin. Čisti dobiček „Solskemu Domu“ v Gorici.

Knjigo „Matice Hrvatske“. Primili smo knjige „Matice Hrvatske“ za godinu 1904., koje se sada potinju i razasijlati članovima. Ima ih u svemu devet: „Iz slavenske rodbine“, pjesnički prijevodi I. Traskoga; „S moje lire“, pjesme Katalinića Jeretova; „Usaaho vrelo“, pripoviest Cara Emına; „Exodus“, pripoviest Milana Senoe; „Oci i djeca“, pripoviest Turgejeva u prievodu M. Divkovića; „Vatroslav Lisinski“ od F. Ž. Kuhača; „Slike iz englezke književnosti“ od Vl. Dukata; „Moderna kolonizacija i Slaveni“ od Štepana Radića. — Za ove knjige priredio je knjigoveža Bogomil Soban (Gundulićeva ul. 19) vrlo ukusne i vrstne korice, koje zajedno s vezom stoje 7 K 80 fl.

Poziv na pretplatu! „Tamburica“ hrvatski tamburaški zbornik jest jedini strukovi tamburaški list kojeg izdaje i uređuje Janko Stjepušin u Sisku a stoji na godinu sa tamburaškim partituru ama 8 kruna. — „Tamburica“ izlazi mjesečno jedanput, a u svakom broju donosi najmanje po jednu tamburašku partituru od naših najvrstnijih kao i drugih glazbotvoraca.

Osim partiturali donosi „Tamburica“ poučno i zabavno štivo za tamburaše, zborovodje, graditelje tambura, tamburačka društva kao i za sve one koji se za glazbu zanimaju.

„Tamburica“ ulazi sa prvim siječnjem u H. tečaj, koji će donjeti još mnogo više i boljih predmeta nego li prošle godine, zato se preporuča svima onima koji žele napredak našoj narodnoj hrvatskoj glazbi, da se preplata na taj list.

Pretplata se šalje na gosp. J. Stjepušin u Sisku.

Razni prinosi:

- Družbi sv. Cirila i Metoda za Istru** priposlalše preko naše uprave:
Mate Grbac, Lanišće	3 00
Malko Črnjeka učitelj, Kaštelir,	13 —
Josip Puhalj	5 —
Pop Ante Petriš župe uprav.	4 —
Rab Dalmacija	4 —
Josip Flego duh. pomoć. Sovinjak u ime dobre ruke	5 —
Gosp. Filip Barbalčić	1 —
Ivan Poropat, Pula	1 —
Gospodarska sveza za Istru	10 —
Ivan Poropat, noćni stražar c. k. državne željeznice u Puli	1 —
Dr. Andre i Fani supruzi Stanger, Volosko za počastiti uspomenu blagopok. uzor rodoljuba dra. Dinka Vitezića	10 —
Na predlog g. Jos. Puhalja i postemeštra u Lepoglavi g. Ham-bamera sakupilo se u veselom društvaneu u krcini Janbinovoj	5 —
Ukupno	K 28-66

- Djačkomu prip. društvu u Pazinu** poslalaše preko naše uprave:
M. Kristofić, Kopar za oprosti od čestiti nja k novoj godini	3 —
Pop Ante Petriš župe uprav.	4 —
Rab Dalmacija	4 —
Josip Flego duh. pomoć. Sovinjak u ime dobre ruke	5 —
Dr. Andre i Fani supruzi Stanger za počastiti uspomenu blagopok. uzor rodoljuba dra. Dinka Vitezića	K 10 —
Ukupno	K 22 —

Za Bratovšćinu hrv. ljudi u Istri, priložiše dr. Andre i Fani supruzi Stanger, za počastiti uspomenu blagopok. uzor:

rodoljuba dra. Dinka Vitezića K 10 —
 Josip Flego duh. pomoć. Sovinjak u ime dobre ruke 5 —
 Ukupno K 15 —

Ponos svećko kucadomacice jest valjana kava.

„A hrisicer“ Knežpeva sladna kava

ne smijj skopi pripravu kavnoga napitka u njezinomu — kucavnom menjkati. —

Valja zahtjevati samo izvornu ciotu u iznom KATHREINDER.

VELIKA ZLATARIJA ANTE RADIĆA

Split

(Iza suda, kuća Karaman, II. pod.)

Preporuča svoju radionicu sa bogalim i raznovrstnim skladišterni krasnog dijamantnog nakita, modernih zlatnih i srebrnih stvari, kao što i narodnih predmeta u *figlirani*, izvrsnih svajerskih zlatnih i srebrnih žepnih satova — a sve uz najumjerenije tvorničke cienne.

Izradjuje ukusno svaku radnju, a poduzimlje takodjer popravke koje mu drago virste.

Kupuje uz najviše cienne i prima u zamjenu zastarjelo zlato i srebro. — *biser* i draga kamenje. —

Za sve pak kod njega kupljene stvari daje pismenu jamčevinu. Pismene naručbe odprema odmah.

Posjeduje preko 1000 zahvalnica. Bogato ilustrovane cienne šalje na zahtjev badava i franko

F. Fiederik Repolusk, župnik u Sv. Vidu, pošta Misljinje, (Stajerska) izjavlja, da je izlio preko 19 godina: hotujući si želudac jedino uporabom **želudacne tinkture S. PICCOLLIJA**, dvorskog dobavljača i ljekarnika u Ljubljani.

Zato iz najbolje osv. edučuju preporuča svakomu, trpećemu na želudac rečenu tinkturu za želudac. I bočica stoji 20 p. Vanjskim naručbam se krotum pošte udovoljuje.

Svoji k svojim!

Skladište pokućtva

goričko-solkanske

STOLARSKÉ ZADRUŽE

(prije Anton Cernigoj)

TRST

Via di Piazza vecchia 1, polak crkve Sv. Petra

Tvornica sa strojevnim obratom. Pokućtvo izradjuje se samo u peći izsušenim drvom.

Konkurencija izključena. — Za solidnost se jamči.

Prodaje se takodjer uz mjesečnu odplatu.

Zastupstvo u Trstu, Splitu i Aleksandriji. Ilustrovani cienne se šalju na zahtjev.

Veliko iznenadjenje!

Nikad više ova prilika!

500 komada za for. 1.95!

1 krasna pozlaćena urn. triek točna, 3-godisnje jantovo, uz nju prikladan tanak. 1 moderna svileni kravat. 3 fine maratime, 1 dragišni prsten sa inik. drag. kamenom. 1 krasna kožnata novčarka. 1 krasno žepno zrcalo. 2 pucaća za mašete. 3 pucaća za prsu iz Double-zlata, pisaca -prave od nikla. Lepi album sa 36 krasnih slika. parišku kopču za guspodje. 1 par bontona od šinili-brillanta. 3 šaljive stvari za stare i mlade. 20 predmeta nužnih za korespondenciju i još k tomu 400 kom. raznih predmeta u kući nužnih nužnih. Sve skupa sa urom, koja sama vrijedi taj novac, stoji

for. 1.95.

Šalje pouzecom ili ako se unaprijed novac pošalje: **Bečka središnja odprema kuća P. LUST, Krakau br. 417.**

Zahvala.

Ne toliko u ime naše, koliko u ime blage i častne uspomene nezabornog nam brata, svaka, strica i ujaka

Dr. Dinka Vitezića

smatramo se obvezanimi zahvaliti svima, koji su, svatko na svoj način, bijeli izkazati zadnju počast vrlom pokojniku. Zahvaljujemo se poimence velečastnom O. Ludviku Brusici i velečastnom gosp. dru. Josipu Ožboltu, koji su jedan duševnom, a drugi tjelesnom otkriepom nastojali, da uzmogne preljubljeni nam pokojnik bez goleme umrieti muke. Zahvaljujemo se presvietlome biskupu dr. A. Mahničiu i cilom prečastnom krcenom Kapitolu, a na čelu mu prečastnom gosp. župniku Monsgr. dru. A. Orliću, te velečastnima O. Franjevcem iz Krka i Kosljuna, velečastnom svećenstvu iz ciloga otoka, velečastnim predstavnikom mjestnih c. kr. oblasli, uglednom zastupstvu občina Krk, Punat, Baska, Vrbnik, Omišalj, Dubašnica, Volosko, Kastav, Pazin i Zminj, Družbi sv. Cirila i Metoda za Istru, ug. hrvatskom parobrodarskom društvu, zavodom, čitaonicam i inim društvom osobno il po odaslanicah zastupanim, mnogobrojnim prijateljcm i stovateljcm pokojnikovim iz Opalije, Voloskog, Kastva, Rieke, Kraljevice i ciloga otoka Krka, te cilom građanstvu grada Krka, koji su svi uzveličali sprovod do crkve i gradskih vrata.

Neizrecivo hvala osobito svemu pučanstvu rodnog grada Vrbnika koje je sa gg. župnikom Jak. Dumićem, svim svećenstvom i sa učiteljima na čelu sa svojimi društvima, sborovi i školskom djecom došlo daleko il čak do Krka u susret trlrvim ostankom pokojnikovim, te upriličilo sprovod, kojim je i opet pokazalo koliko je u njemu budna hrvatska sviest i hartost prema svome prezasluznom sinu.

Hvala napokon i svim mnogobrojnim prijateljcm i stovateljcm, koji su ga se sa brzojavnim i pismenim sažalnicama sjetili, te tim ublažili i našu veliku tugu.

K R K, dne 27. prosinca 1904.

Za rodbine: Vitezić, Trinajstić, Sparožić i Fugošić:

Dr. Mate Vitezić.

POZOR!

**BOLESTNOME ZDRAVLJE!
SLABOME JAKOST!**

PAKRAČKE KAPLJICE i SLAVONSKA BILJEVINA su danas najobljubljenija dva pučka lijeka, pošto ta dva lijeka sigurno djeluju sa najboljim uspjehom, prokriše si put sa sve strane svijeta.

PAKRAČKE KAPLJICE

djeluju izvrsno kod svih bolesti želudca i crijeva, odstranjuju určevu i boli želudca, gube vjetrove i čiste krv — pospijkušaju probavu, ljeraju mala i velike gliste, odstranjuju gruznici i sve druge bolesti od iste dolazeće. Liječe sve bolesti jetra i sluzni. Najbolje sredstvo proli bolesti materne i mlađna — a toga nesomni tanjkat i nijednoj građanskoj ni seljačkoj kući.

Neka svatko naruči i adresira:

Vidmarč preproučuje seljadima moć Pakračkih kapljica.

PETAR JURISIĆ ljekarnik
PAKRAČ 3r. 207. (Slavonija.)

Cijena je slijedeća i to franko na svaku poštu su:
12 bočica (1 ducet) K 5— 36 „ (3 duceta) K 12 40
24 bočice (2 „) 8 60 48 „ (4 „) 16—
60 bočica (5 duceta) K 18—

Manje od 12 bočica se ne šalje

SLAVONSKA BILJEVINA rabi se upravo sjajnim naj-
boljim uspjehom protiv najšta-
rijem kašlju, psobolji, promaklosti, brzapavosti u grlu, teškom disanju, astmi, proba-
danju, kataru, od-stranjuje gusle sluzi, te djeluje izvrsno kod svih ma i najstarijih
prsnih i plućnih bole-ti.

Cijena je slijedeća i to franko postavljena na svaku poštu:

2 originalne boce K 3 40 4 originalne boce K 5 80
6 originalnih boce K 8 20

Manje od 2 boce se ne šalje.

Novac se šalje unaprijed ili ponzećem.

Molim dakle naručiti samo izravno od mene pod adresom

PETAR JURISIĆ ljekarnik
PAKRAČ (Slavonija.)

Tko hoće dugo živjeti

veseliti se dobromu zdravlju, mora nastojati svoj že-
ludac vazda u redu držati.

Svaki onaj, koji si je želudac sa teško probavljivom, preručom ili prehladnom
hranom pokvario ili nahladio, nalazi sigurnu pomoć u

Germanovoj životnoj esenciji,

koja se proli beztečnosti, slabosti želudca, podriganjauju, žgaravici, smučlvanju,
glavobolji, vrtoglavici, grčevima, težkom stolan, zlatnoj žili najuspješnije
upotrebljuje. — Poslje obilnog jela, osobito poslje masne i težkoprobavljive hrane,
odstranjuje ova esencija svaku bol i prihavlja volju za jelo, pri čem u velike do-
prinaša i okripi tiela. Izlučuje pokvarene sokove iz tiela i čisti krv te ima prednost pred
drugim sličnim sredstvima, što neškod i nakon mnogogodišnje uporabe, jerbo sastoji
iz najbriarajih bilinskih sokova, te je ugodnog malo gorkog teka, tako da ju i naj-
razmaženije osobe, gospodje i djeca rado uzimaju.

Germanova životna esencija, kao pravo pučko i kućno sredstvo neka u
nijednoj kući ne manjka, jerbo često — gdje liečnicke pomoći bližu nije — kao prva
pomoć pomaže i od ozbiljne bolesti sačuva. — Kod kupovanja neka se naročito
zhitjeva **Germanova životna esencija** iz ljekarne k crnom orlu u
Bjelovaru, pošto imade još sredstva sa sličnim imenom, ali nijedno nije ovom
doraslo. Jedino prava jest u zelenom zamotu sa celim tiskanim naslovom: **Ljekarna
k crnom orlu** K. Germana u Bjelovaru (Hrvatska), kamo se i naručbe dostavljati
imadu. — Ciena bočice jest K 1 40 poštom ne izpod 2 bočice. — Za pakovanje
40 para više, razaslije se uz pouzeće ili unapred poslanje iznosa.

Naslov neka se točno napiše. — Naputci i prospekti badava.

Germanovu esenciju mogu lrpećemu žovječanstvu najbolje preproučiti, pošto sam se na sebi
samom i na mnogomu župljaninu kojemu bih preproučio bio taj liek, ovjedočio o izvrsnosti dje-
lovanju. **Edmund Medecotti**, župnik u Trojstvu, (Hrvatska).

2 potrošene boce Vaše životne esencije vrlo mi dobro činile, s toga mi pošaljite još 6 bočica.
Petar Gradinač, umir. župnik Gradac, Zinzendorfasse.

Ovimo Vam javljam, da sam mnogo vrsti sredsta upotriebio, ali nijedno nije kao Germanova
esencija djelovala. **Andrija Žižek**, sv. Ana

Moli se, da mi ponovno pošaljete 8 bočica Germanove životne esencije, koju ču svima na želudca
holujutima najbolje preproučiti. Pošto sa mnogo bolje čutim, nadam se skoromu posvemašnomu
ozdravljenju. **Apollonia Haberl** u Semriachu kod Peggana (Štajerska).

Istarska Posujilnica u Puli

Prima zadrugare, koji uplaćuju zadrudnih dielova jedan ili
više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član, te plaća od
istoga 4 1/2 % kamata čisto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 100 K bez pred-
hodnog otkaza, iz- nose do 400 K uz odkaz od 8 dana, iznose do 1000 K uz odkaz od
14 dana a tako i veće iznose ako se nije kod uloženja suglasno
ustanovio veći ili manji rok za odkaz.

Zajmove (posude) dajo samo zadrugarom,
i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati pr. p. i 3—7 sati
po podne; u nedjelju i blagdane
osim julija i augusta mjeseca od 9—12 prije podne.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u Via Giulia br. 5, prizemno
lievo, gdje se dobivaju približe informacije.
Ravnateljstvo.

Visokom kr. zem. vladom proglašena liekovitom vodom rudnicom

APATOVAČKA KISELICA

naravna alkalčko-muriatitna-ilitijska kiselica, vrlo bogata ugljičnom kiselinom

izvrstno i poput kristala čisto stolno piće.

Glasoviti liečnički auktoriteti prepisuju ovu kiselicu sa naj-
boljim uspjehom kod svih bolesti probavni organa i grklja-
na protiv bluzima i reumi, kod želudačnog, plućnog, grlenog
i svih drugih kataru, proti hemeroidima (zlatnoj žili), kod boli
bubrega, mjehura, kamenca, šećerna bolesti, zrnatih i nate-
klih jetara, žgaravice i mnogih drugih bolesti. Prokušano iz-
vrstno i nenadkriljivo sredstvo kod spolnih i mnogih drugih
ženskih bolesti.

Analizirase ju prof. dr. E. Ludwig, c. kr. dvorski
savjetnik i kr. prof. dr. S. Bošnjaković.

Nagrađjena na mnogim velikim strukovnim iz-
ložbama sa 15 zlatnih medalja.

„Upraviteljstvo vrela Apatovačke kiselice“
ZAGREB, ilica broj 17.

Dohiva se u svim ljekarnama, trgovinama mirodija, restauracijama i gostionama.

**Kava postaje
vanredno tečna**
pridodate-li joj
**Vydrovu
žitnu kavu!**

5 kg. franko poštom 4 K 50 f.
Uzorak na zahtjev besplatno.

„SIJELO“
za zabavu i pouku badava.

HYDROVA TVORNICA ŽITNE KAVE u PRAGU-VIII.

Pčelno - voštene sveće

po kilog. K 4 90, u svakoj težini i duljini, iz pravoga, garanti-
rano pčelnoga voska.

Uvorne sveće iz gori imenovanog
voska, ukrašene u reliefu sa zlatom, kg. po K 8—
voštenim cviećem itd. kg. po K 8—
isto ukrašene s odjeljivim cviećicama 2 40
Tamjan lagrima, najfiniji 2 40
granit 1 20
Sveće za pogrebe po vrlo nizkoj ceni. — Za pravi, čisti vosak jamčim sa 2000 kruna.
Gersheimovi stenji (filij) i stakla za vječnu lud. — Isto tako med pitomac (stolni) i navedni,
uz vrlo nizke cene.
Preporučam se pročastnom svećenstvu, p. n. obćinstvu najpoznizije,

J. KOPAČ, vošćarica u Gerlic.